

Nr 158.

Av herrar **Lindhagen** och **Linders**, om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående åtgärder till beredande av förbättrad ställning
åt lägenhetsinnehavare, torpare och med dem jämställda
arrendatorer å boställen.

*Sveriges främsta realpolitiska frågor äro den
sociala frågan och fredsfrågan.*

Atskillig uppmärksamhet har på senare tider ägnats åt torpares och andra smärre arrendatorers sociala levnadsförhållanden på enskildas jord och statens domäner. Utredning härom pågår, och vissa åtgärder ha för vissa orter redan vidtagits i denna angelägenhet. Härunder har emellertid blivit bortglömda brukare av lägenheter och jordbruk på allmänna boställen, vilken fråga har praktisk betydelse särskilt för ecklesiastika boställen, där sådana upplåtelser företrädesvis och till största delen förekomma. På dylika boställen äger vederbörande boställshavare och på ecklesiastika boställen således kyrkoherden väsentligen envälde vid upplåtelseerna. Detta missbrukas, såsom lätt kan förstås, ofta i brist på föreskrifter och kontroll; och rimliga villkor, som varit gällande, utbytas mången gång särskilt vid ombyte av boställshavare mot mera betungande och otryggare bestämmelser.

Visserligen stadgar kungörelsen den 27 juni 1896 angående avsöndring av jord från bl. a. boställen, att om boställshavare vill avsöndra jord på viss tid eller på livstid i enlighet med de grunder, som i lagen om hemmansklyvning, ägostyckning och jordavsöndring vore stadgade, skulle ansökning därom göras hos det ämbetsverk, under vars allmänna vård och inseende bostället lydde. Ämbetsverket ägde sedan efter veder-

börandes hörande med avseende å boställets framtida nytta och förkovran att sådant tillåta och vilkoren bestämma, då skäl därtill förefunnes. Dessa föreskrifter hindra emellertid ej, att upplåtelse sker endast tills vidare utan underställning till ämbetsverket. Det är vidare enligt författningen själva fastighetens nytta, som skall tillgodoses, och ej den sociala hänsynen till rätt och billighet mot den, som får upplåtelsen. Frågan om de ecklesiastika bostälernas utnyttjande i framtiden för tillgodoseende av behoven efter jordbruk och bostäder är ett stort spörsmål, som en gång måste lösas i hela sin vidd. Nu hemställles emellertid,

att riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga i övervägande, i vad mån åtgärder kunna vidtagas för att bereda trygghet, rättvisa och billighet åt vederbörande lägenhetshavare, torpare och andra med dem jämställda arrendatorer vid upplåtelse av besittningsrätt till jord, som lyder under ecklesiastika eller andra boställen.

Stockholm den 29 maj 1914.

Carl Lindhagen.

Sven Linders.
